

УДК 332

СКЛАДОВІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

Серебряк К.І.

COMPONENTS OF INFORMATION INFRASTRUCTURE INTER-REGIONAL COOPERATION

Serebryac C.I.

У статті визначено складові інформаційної інфраструктури міжрегіонального співробітництва. Схарактеризовано інститути інформаційної інфраструктури задля міжрегіонального співробітництва.

Ключові слова: міжрегіональне співробітництво, складові, інформаційна інфраструктура.

Поставника проблеми. Загальновідомо, що якість інформаційного забезпечення значно впливає на соціально-економічне становище регіонів. А регіони України поділені на лідерів та аутсайдерів за умовами сприяння розвитку регіональної співпраці. До першої категорії відносять Вінницьку, Запорізьку, Дніпропетровську, Івано-Франківську, Київську, Кіровоградську, Полтавську і Харківську області, до другої - Донецьку, Луганську, Чернівецьку. Інші регіони не мають вираженого превалювання рис інтенсивного розвитку міжрегіонального співробітництва чи його відсутності, тому отримали умовні рейтинги. Таке групування дозволять визначити перспективи подальшого розвитку регіонів та окреслюють орієнтири для внесення коректив в регіональні Стратегії чи плани дій місцевої влади сумісно з зацікавленими суб'єктами господарювання та громадськістю. Задля цього необхідно визначитися з суб'єктами, які повинні приймати активну участь для підвищення ефективності міжрегіональної співпраці

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання інформаційної інфраструктури та її розвитку розглянуті у роботах багатьох вчених регіонів [1-3]. У багатьох працях інформаційна інфраструктура задля міжрегіонального співробітництва розглядається фрагментарно, як правило, лише в загальному вигляді

Відсутність наукових основ організації інформаційної інфраструктури міжрегіонального співробітництва спричинила безсистемне вирішення цих питань на практиці, що обумовлює безсистемний

розвиток інформаційної інфраструктури міжрегіонального співробітництва.

Метою статті є визначення складових інформаційної інфраструктури міжрегіонального співробітництва та визначити інститути інформаційної інфраструктури.

Результати досліджень. Ефективність інформаційного забезпечення перебуває в прямій залежності від координованості дій щодо встановлення зв'язків між суб'єктами інформаційного сектору. Набір елементів інформаційного сектору міжрегіонального співробітництва різний, але виходячи з аналізу розвитку інформаційної інфраструктури в регіонах України, необхідно визначити ті, що забезпечують циркуляцію інформації для всіх сфер економічної діяльності в регіоні, що надають послуги у процесі передачі інформації, а також тих, що відповідальні за інформаційне забезпечення соціальної сфери, місцевого та державного управління (рис. 1).

Так, серед складових інформаційної інфраструктури слід виділити технічне й апаратне забезпечення (бази даних та бази знань, програмні системи обробки інформації, технологічне та технічне забезпечення зв'язку тощо); економічно-аналітичне забезпечення (державні та обласні комітети статистики, інформаційні центри, торгово-промислові палати, інноваційні центри міжрегіонального співробітництва, законодавчі органи влади тощо); соціальні інституції (засоби масової інформації, вищі навчальні заклади, науково-дослідні інститути, заклади підвищення кваліфікації працівників тощо).

Технічне забезпечення дозволяє здійснювати взаємодію між економічними суб'єктами без посереднього контакту цих суб'єктів, що прискорює обіг ресурсів в економіці регіону й дозволяє здійснювати операції, які раніше були неможливі (організація інтернет-магазинів, прискорення пошуку оптимального ресурсу чи технології; формування фінансових, товарних та ресурсних бірж тощо). Виходячи з цьо-

го, інформаційна інфраструктура повинна забезпечувати суб'єктів міжрегіональної співпраці можливостями збору, обробки, передачі й використання якісної, точної інформації.

Таким чином, в результаті узагальнення процесів, які відбуваються під час забезпечення інформаційних потреб економічних суб'єктів та суспільства в цілому, було визначено основних учасників інформаційного процесу. До яких слід віднести: інформаційних посередників (засоби масової інформації, телефонні та Інтернет-оператори, довідкові служби, мережі зв'язку, біржі тощо), які забезпечують взаємозв'язок споживача інформації з джерелами її виникнення і власниками; користувачів інформації (всі суб'єкти економічної діяльності, тобто фірми, підприємства, маркетингові служби тощо); джерела інформації (аудитори, інформаційні агентства, законодавча влада, державні інформаційні служби, органи статистики, торгово-промислові палати, інформаційні агентства, виробники програмного забезпечення, інформаційні служби товаровиробників, аналіти-

чні відділи компаній, бірж, ярмарків тощо); зберігачів інформації – архіви, бази даних, картотеки, Інтернет-сервери.

Суб'єктами міжрегіонального співробітництва в сфері інформатизації виступають органи державної влади, органи регіональної влади та суб'єкти господарювання у регіонах (рис.2). В процесі виконання своїх функціональних повноважень і здійснення господарської діяльності органи влади та суб'єкти господарювання створюють інформаційні ресурси задля розвитку співпраці та отримання економічного ефекту, які знаходяться в управлінні суб'єктів міжрегіонального співробітництва і виконують допоміжні функції щодо його активізації і розвитку. Інформаційні ресурси державного рівня забезпечують методологічні основи формування, структурування, накопичення та передачі інформаційних даних стосовно соціально-економічного розвитку регіонів і їх співпраці.

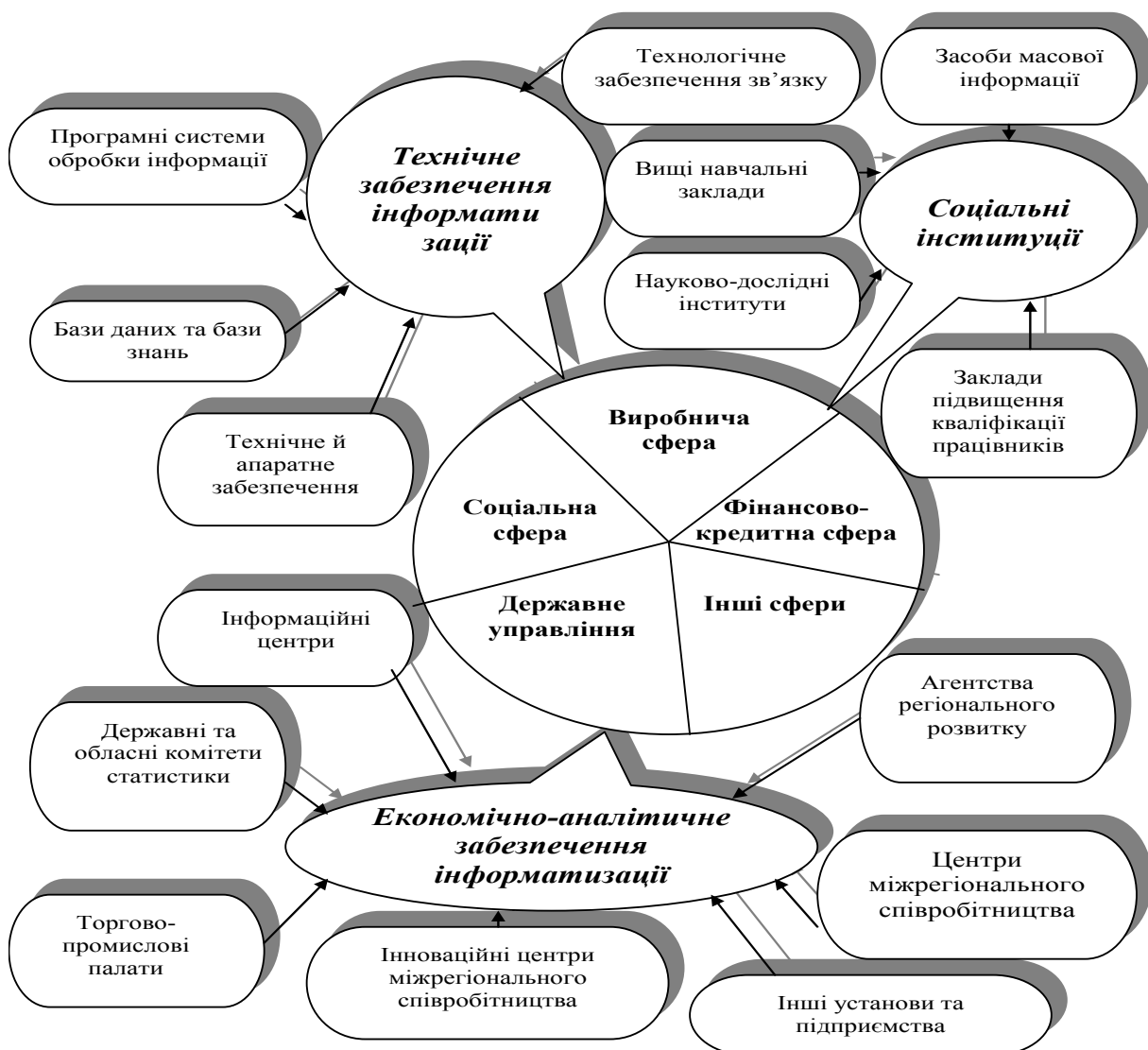

Рис. 1. Складові інформаційної інфраструктури міжрегіонального співробітництва

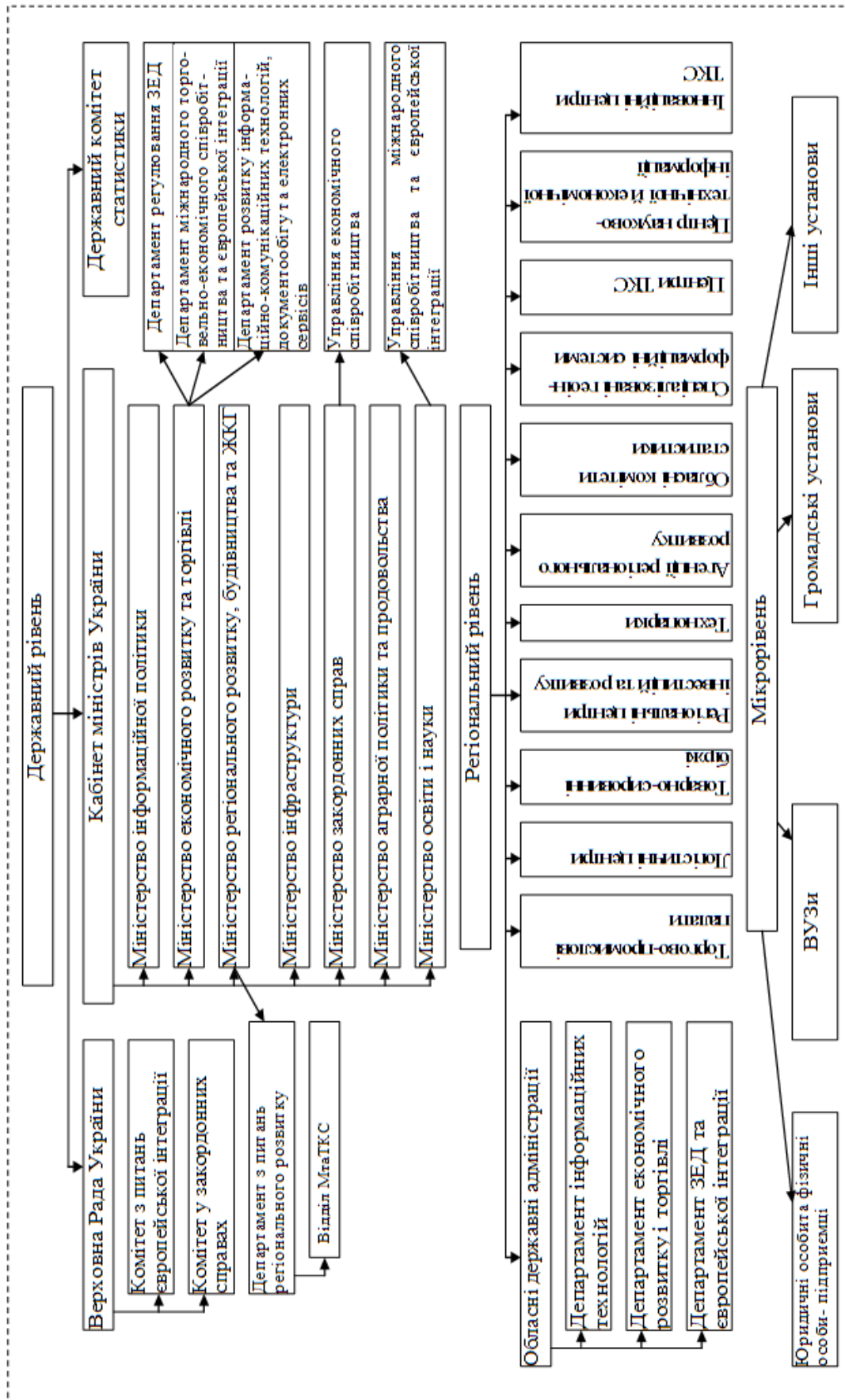

Рис. 2. Інститути інформаційної інфраструктури для мікрорегіонального співробітництва

Інформаційна інфраструктура держави формується шляхом розвитку національної, галузевих і регіональних інформаційних систем, мереж та електронних ресурсів, інформаційно-аналітичних систем органів державної влади та органів місцевого самоврядування; створення вітчизняними виробниками на основі фундаментальних і прикладних досліджень новітніх конкурентоспроможних ІКТ, засобів інформатизації та комп'ютерних програм, прискорення робіт, пов'язаних з розробкою, створенням та застосуванням комп'ютерних систем та інших перспективних технологій; активізації впровадження систем електронних розрахунків за придбані товари, виконані роботи та надані послуги; виконання зобов'язань щодо міжнародного співробітництва, спрямованого на розвиток інформаційної інфраструктури та забезпечення розширення участі України у відповідних міжнародних ініціативах [4].

Органи державного управління мають у своєму розпорядженні найповнішу та достовірну інформацію про систему підприємств, організацій та установ, їх структуру, вид діяльності, номенклатуру продукції, постачальників та замовників продукції, матеріально-технічне забезпечення тощо. Завдяки органам ліцензування дані постійно оновлюються щодо підприємств та організацій. Так, Фонд держмайна друкує відомості про зареєстровані інвестиційні фонди. У свою чергу, Міністерство освіти і науки України публікує перелік вищих та середніх навчальних закладів, а також списки діючих спеціальностей. Так, основу інформаційного простору органів державної влади складають інформаційно-телекомунікаційні системи, що спроможні забезпечити інформаційну підтримку прийнятих рішень як у сфері управління економікою, так і забезпечення безпеки особистості, суспільства, держави. Такими системами на державному рівні визначаються наступні: інформаційно-телекомунікаційна система спеціального призначення; інформаційно-комунікаційна система, яка розроблялася для Верховної Ради України; інтегрована інформаційно-аналітична система правоохоронних органів; єдина державна система персоналу.

Ці системи розробляються з урахуванням таких вимог: формування єдиного інформаційного простору України в інтересах громадян і державної влади; виключення монополії щодо надання інформації безпосередньо Президентові України, Кабінету Міністрів України та Верховній Раді України; доступ органів державної влади і, насамперед, Президента України і Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України до всіх інформаційних ресурсів відповідно до чинного законодавства; об'єднання і розвиток незалежних джерел інформації; захист державної таємниці, використання сучасного телекомунікаційного середовища [5].

На рівні держави повноваження та компетенція у сфері міжрегіонального співробітництва реалізуються у відповідності до Конституції України. Так, у ст. 85 пп.5,6,14 визначено повноваження Верховної

Ради України щодо визначення основ внутрішньої та зовнішньої політики, затвердження державних програм економічного, соціального, культурного розвитку та охорони навколишнього середовища, затвердження рішень про надання та отримання кредитів, економічної допомоги міжнародних фінансових організацій, банків. Кабінет Міністрів України у відповідності до ст. 116 пп. 1,3,4,8 забезпечує здійснення внутрішньої та зовнішньої політики держави, проведення фінансової, цінової, інвестиційної та податкової політики, політики в сфері праці, соціального захисту, охорони довкілля, екологічної безпеки та природокористування, розробляє та здійснює державні програми економічного, науково-технічного, соціального і культурного розвитку України, а також організовує та забезпечує процес зовнішньоекономічної діяльності та митного діла. Ст. 119 пп. 3,4,7 Конституції України передбачають повноваження місцевих державних адміністрацій щодо виконання державних та регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони навколишнього середовища, підготовку та виконання відповідних бюджетів, реалізацію інших наданих державою повноважень та взаємодії з органами місцевого самоврядування [6].

Інформаційні ресурси Державного комітету статистики України виступають основою інформаційної системи міжрегіонального співробітництва. Їх основна функція полягає у забезпеченні статистичного спостереження та здійснення інформаційно-аналітичного огляду змін у соціально-економічному розвитку регіонів України і держави в цілому. Інфраструктура Державного комітету статистики містить розвинуту мережу територіальних управлінь статистики, які мають інтегровану інформаційно-комунікаційну мережу збору, обробки та передачі статистичної інформації. Проте, статистично-аналітичні бази Державного комітету статистики містять суто загальну, аналітичну інформацію, яка часто є застарілою у часі стосовно використання її для активізації міжрегіонального співробітництва. Так, інформація про обсяги реалізації та прибуток (з точки зору можливостей налагодження договірних зв'язків) збирається у кварталний термін, її оприлюднення затримується ще на місяць, а за багатьма позиціями маркується позначкою "конфіденційна", що не дає змогу оцінити можливості того чи іншого регіону у перспективах розвитку та наявності можливих ризиків.

В управлінні Державного комітету зв'язку та інформації знаходяться підприємства зв'язку та їх філії у регіонах країни (ДП "Укртелеком"), що забезпечують надання послуг телефонного, цифрового абонентського зв'язку, а також надають доступ до глобальної мережі Інтернет. У відповідності до діючого законодавства та міжнародних угод здійснюють свою діяльність у регіонах країни й оператори мобільного зв'язку (UMC, Київстар, Life). Інформаційні ресурси сфери зв'язку мають дуже важливе значення як у суспільному житті, так і для розвитку міжре-

гіональної співпраці, тому що за їх допомогою здійснюються найбільш швидкі контакти між суб'єктами співробітництва, забезпечується оперативна передача інформації, організований широкий різноманітний доступ всіх категорій споживачів до системи зв'язку.

На рівні Міністерства закордонних справ формується інформація щодо забезпечення пересування товарів, вантажів, людей з/або на територію країни: митниці, порти, облаштовані пункти перетину державного кордону і т. ін., де збирається, обробляється та накопичується інформація стосовно міжрегіонального (міжнародного) співробітництва. Під керівництвом Міністерства фінансів України функціонує розвинута мережа державних фінансів, які обумовлюють співпрацю регіонів країни у розвитку фінансового сектору.

На регіональному рівні міжрегіональному співробітництву сприяють інфраструктурні об'єкти обласних управлінь статистики, філії провідних мобільних операторів зв'язку, регіональні торгово-промислові палати, товарно-сировинні біржі, логістичні центри, інвестиційні центри, інформаційні центри, науково-технічні центри, технопарки, кластери і т.ін. Кількість та сучасний стан таких інфраструктурних об'єктів у різних регіонах країни дуже відрізняється як за своїми технічними характеристиками, так і за організаційно комунікаційними зв'язками. Це обумовлено нерівномірністю соціально-економічного розвитку регіонів та їх геополітичним розташуванням, а також фінансовими можливостями суб'єктів господарювання.

Основою інформаційної системи регіону є обласні управління статистики, які формують методологічне підґрунтя статистичних спостережень. Прийняття управлінських рішень у регіоні базується на використанні інформаційного ресурсу. Правильність і цінність управлінських рішень значною мірою залежить від інформаційного забезпечення процесу управління, використання сучасних інформаційних систем різного рівня, що включає всі стадії їх функціонування. Кожна стадія процесу управління забезпечується певною інформацією, яка стає основою для функціонування наступної стадії прийняття рішень. При цьому, цей процес обов'язково потребує зворотнього зв'язку, що забезпечує передачу інформації про реакцію керованого об'єкта на попередні керуючі впливи, або про зміни стану спостережуваної системи в часі. Як правило, розвинута інформаційна система регіону включає наступні підсистеми: внутрішньої інформації, зовнішньої інформації та інформації специфічних сегментів. У практиці ці підсистеми часто розглядають як самостійні інформаційні системи. Система внутрішньої інформації включає сукупність даних, що виникають у регіоні у формі статистичної звітності, оперативної і поточної виробничої, соціальної й науково-технічної інформації. Система зовнішньої інформації поєднує відомості про стан зовнішнього середовища, зовнішніх ринків та їх інфраструктури, оцінки, прогнози та

стан розвитку інших регіонів країни і зарубіжжя. Система інформації специфічних сегментів формується у відповідності до спеціалізації регіону. Крім того, важливим виявляється суб'єктивна оцінка території її мешканцями й нерезидентами. Зокрема, специфічною є інформація про те, наскільки мешканці регіону почувають свою прихильність до території, вважають її сприятливою та комфортною для проживання.

Перед регіональними і державними органами управління в сфері інформатизації стоїть завдання створення надійного і прозорого інформаційного середовища, основаного на взаємовигідній і партнерській співпраці усіх регіонів країни з метою забезпечення вирішення завдань становлення, функціонування і розвитку регіональних інформаційних систем.

Інфраструктура інформаційної системи регіону задля міжрегіонального співробітництва має виокремити суто специфічні складові, що забезпечують надання інформаційних послуг і сприяють активізації розвитку такої співпраці.

На регіональному рівні координацію дій щодо розвитку міжрегіонального співробітництва здійснюють обласні державні адміністрації, у складі яких діють управління і департаменти економічного розвитку і торгівлі, інвестицій та управління проектами, агропромислового розвитку, екології та природних ресурсів, зовнішньоекономічної діяльності, культури і туризму, молоді та спорту. До компетенції їх управління належать нормативно-правові рішення щодо розвитку міжрегіональної співпраці за кожною сферою підпорядкування. Крім того, на регіональному рівні створюються та діють інформаційно-аналітичні центри, логістичні центри, торговельні центри, торгово-промислові палати, регіональні товарні та товарно-сировинні біржі, інвестиційні центри, міжнародні агенції, агенції регіонального розвитку і т.ін.

Так, торгово-промислові палати створюють сприятливі умови для підприємницької діяльності, сприяють всебічному розвитку науково-технічних і торговельних зв'язків між українськими підприємцями та їх зарубіжними партнерами, представляють інтереси їх членів з питань господарської діяльності як в Україні, так і за її межами. Надають практичну допомогу підприємцям у проведенні торговельно-економічних операцій на внутрішньому та зовнішньому ринках, сприяють розвитку експорту українських товарів та послуг, для чого надають своїм членам широкий спектр професійних послуг, в тому числі консультаційних з питань зовнішньої торгівлі та оцінки ринків, проводять незалежну експертизу товарів, здійснюють оцінку рухомого і нерухомого майна, нематеріальних активів, надають послуги з штрихового кодування товарів, патентно-ліцензійні послуги, оформляють документацію з метою забезпечення захисту прав на інтелектуальну власність та ін. Палати надають українським та іноземним підприємцям ділову та юридичну інформацію, органі-

зовують семінари, конференції, виставки в Україні і за кордоном, забезпечують ділові переговори з економічних питань.

Товарно-сировинні біржі організують та проводять аукціони і біржові торги з продажу: оптових партій продукції підприємств України (енергоносіїв, металів, лісоматеріалів, сільгосппродукції та сировини, продовольчих товарів, продукції виробничо-технічного призначення, товарів народного вжитку, матеріалів, транспортних засобів); майна державної, комунальної та приватної форм власності (нерухомого майна); земельних ділянок та права їх оренди; майна підприємств-банкрутів; об'єктів податкової та банківської застави; безхазяйного майна. Біржа надає клієнтам комплекс інформаційно-консультаційних, оціночних і рекламних послуг.

Основними завданнями та функціями логістичного центру є оптимізація вантажних перевезень в Україні, організація перевезень вантажів у вагонах державних вагонних компаній, вдосконалення системи надання транспортних послуг, поліпшення їх якості, залучення додаткових вантажопотоків.

Аналіз функціонування суб'єктів інфраструктури міжрегіонального співробітництва дозволив зробити висновок, що логістичні центри накопичують, зберігають та надають інформацію стосовно вантажоперевезень, сировинні біржі працюють у режимі надання інформації про сировину, інвестиційні центри спрямовані на залучення інвестицій та інвесторів до співпраці і т.п. Проте, їхні інформаційні потоки майже не перетинаються, функціонують автономно, тому існує дефіцит інформаційних послуг для різних конкретних споживачів у задоволенні потреби в цій інформації.

Також слід зазначити, що інфраструктурна складова інформаційної системи повинна включати матеріальні та технічні засоби збору та зберігання інформації про стан міжрегіональної співпраці, перспективні напрями розвитку міжрегіональної торгівлі, обсяги ввезення-вивезення товарів та послуг, міграційні потоки, туристичні, соціальні, культурні зв'язки між регіонами країни. Розвиток міжрегіональної співпраці має забезпечуватись шляхом швидкого пошуку постачальників сировини, виробників товарів та послуг, замовлення відповідної кількості продукту з врахуванням найкращих умов (близькість розташування контрагентів, найкраща цінова композиція, найвища якість пропозиції, термін та строк поставки і т.ін.). Вирішення цих завдань можливо завдяки об'єднанню інформаційних ресурсів інфраструктурних об'єктів регіонального рівня в єдиний інформаційно-аналітичний центр міжрегіонального співробітництва.

Пріоритетними завданнями регіонального рівня є забезпечення доступу бізнесу до своєчасної та повної інформації про основні параметри регіонального розвитку, причому дані повинні бути доступні як підприємцям регіону, так і підприємцям інших регіонів країни та зарубіжжя.

Міжрегіональна співпраця на рівні регіонів здійснюється у відповідності до регіональних програм розвитку, які затверджуються у встановленому порядку за різними напрямками, сферами та галузями регіонального господарського комплексу: виробничого, агропромислового, транспортного, будівельного, а також соціальної сфери, освіти, культури, спорту, екології та туризму.

Основними формами міжнародної та міжрегіональної співпраці виступають взаємодія, співробітництво, економічні контакти (угоди, договори), міжрегіональна інтеграція. Реалізація різних форм здійснюється у вигляді руху капіталу, товарів та послуг, міграції робочої сили [3].

Можливості регіонів України до активізації міжрегіональної співпраці на основі розвитку інформаційної інфраструктури варто оцінити з точки зору розвитку інформаційно-комунікаційних технологій та сфери зв'язку у регіонах.

Інформаційна підтримка міжрегіональної співпраці здійснюється через співробітництво суб'єктів та об'єктів системи інформаційного забезпечення співробітництва із різного роду фахівцями, громадськістю, а також ЗМІ. Активну креативну роль у цьому процесі відіграє низка спеціалізованих інституцій сформованих у різних організаційних формах. До них, за класифікацією С. Товканець і Г. Товканець [7], відносяться: інформаційні центри; агенції регіонального розвитку; спеціалізовані геоінформаційні системи; центри транскордонного співробітництва; регіональні інформаційно-інноваційно-освітні комплекси; інноваційні центри транскордонного співробітництва. Інформаційні центри систематизують і подають дані суб'єктам міжнародного бізнесу й учасникам транскордонного співробітництва з окремих програм.

Агенції регіонального розвитку ефективно співпрацюють з місцевими та центральними органами влади, як фокусні центри стратегічного планування та супроводження проектів розвитку територій, забезпечують ефективну міжсекторну співпрацю влади-бізнесу-громадськості та створюють якісно нове економічне середовище. Асоціація агенцій регіонального розвитку України об'єднала спочатку 17, а на сьогодні – 43 агенції регіонального розвитку (АРР) із усієї України. Вони беруть участь у здійсненні моніторингу проектів і програм міжрегіонального співробітництва, що дає змогу забезпечувати компетентні регіональні та місцеві структури, підрозділи центральної влади відповідними даними, надавати їм спеціально визначену службу інформації, безпосередньо пов'язану з міжрегіональною діяльністю (митною, прикордонною, екологічною, податковою тощо), щоквартальні узагальнені дані про співпрацю у регіонах.

Спеціалізовані геоінформаційні системи (ГІС) використовуються або можуть бути запроваджені в сферах проектування, містобудування, сталого просторового розвитку територій, системах моніторингу довкілля і стану техногенно-екологічної безпеки.

Вони є різновидом інформаційних систем, що забезпечують збір, збереження, обробку, доступ, відображення і розповсюдження географічно координованих (просторових) даних.

Центри транскордонного співробітництва здійснюють пропагандистську діяльність. Вони, пропагандують науковий потенціал університету за кордоном серед наукових кіл, інформують і надають персональні консультації працівникам навчального закладу про можливі напрями міжнародної наукової співпраці з організаціями-партнерами. Для цього організуються презентації, зустрічі на різних рівнях, семінари, запрошуються до співробітництва зарубіжні бізнес-партнери тощо. Дані центри є інформаційним координатором у сфері наукових досліджень.

Центр науково-технічної й економічної інформації (ЦНТЕІ) виконує функції регіонального інформаційно-інноваційно-освітнього комплексу. Він пропонує споживачам довідково-інформаційний сервіс, бізнес-консалтинг, готує інформаційно-аналітичні огляди, проводить патентно-інформаційні та соціологічні дослідження, надає консультації з питань захисту та комерціалізації інтелектуальної власності, створює різного роду регіональні бази даних. У ЦНТЕІ можуть проводитись і фундаментальні та прикладні дослідження з проблем розвитку інтелектуального потенціалу, організації науково-інноваційної та інформаційної діяльності, оцінки інвестиційної привабливості господарських об'єктів, регіональної науково-технічної політики.

Інноваційні центри транскордонного співробітництва можуть відігравати провідну роль у посиленні інформаційного забезпечення науково-технічної діяльності, а також стати основою розвитку регіональної мережі обміну технологіями, яка забезпечить процес обміну відомостями про нові технології між науково-дослідним сектором і підприємствами. Основна функція центру – налагодження обміну науково-технічною інформацією між суб'єктами господарювання та створення бази даних інноваційних пропозицій.

Використання інформаційної інфраструктури у регіонах України здійснюється для електронного обміну задля матеріально-технічного забезпечення виробничих планів, планів та прогнозу попиту, доставки сировини або кінцевої продукції, пропагування свого підприємства на ринку товарів та послуг.

Інфраструктурна складова міжрегіонального співробітництва на мікрорівні представляє собою сукупність інформаційних баз та технологій їх опрацювання, наявність комунікаційних мереж і систем, що функціонують на підприємствах регіону, а також у особистих господарствах громадян. На рівні підприємств функціонують організаційні структури, що забезпечують функціонування інформаційних систем, збір, накопичення, опрацювання та передачу інформації, а також забезпечують можливості самостійного пошуку необхідної інформації за багатьма напрямками господарської діяльності.

На мікрорівні, тобто на рівні суб'єктів господарювання, здійснюється безпосередньо процес співпраці, укладаються договори, контракти, угоди, встановлюються економічні зв'язки, як короткострокові, так і довгострокові і т.ін. Проте, виокремити характер господарських стосунків (внутрішньо регіональні чи міжрегіональні) дуже важко. Практично у державному статистичному спостереженні відсутні у відкритому доступі дані щодо обсягів виробництва та постачання основних видів товарної продукції між регіонами країни. Наводяться лише загальні обсяги виробництва у регіонах та обсяги ввезення та вивезення товарів та послуг без конкретизації співпраці між регіонами. Деталізована інформація стосовно обсягів ввезення вивезення товарів та послуг по регіонах надається лише у сфері зовнішньоекономічної діяльності (торгівля із зарубіжними країнами світу).

Здійснення автоматизованого обміну даними активно сприяє розвитку співпраці між суб'єктами господарювання у регіонах країни. Співпраця з використанням інформаційної інфраструктури відбувається за напрямами, що забезпечують прискорення: надсилання замовлень постачальникам; отримання електронних рахунків-фактур; отримання замовлень від клієнтів; відправлення електронних рахунків-фактур; відправлення або отримання інформації про продукцію (каталоги, прейскуранти); відправлення та отримання транспортної документації (товарно-транспортних накладних); надання платіжних доручень фінансовим установам; відправлення або отримання даних від державних установ (податкових декларацій, статистичної та звітної інформації).

Висновки. Узагальнюючи вищевикладене, слід зазначити, що суб'єкти господарювання, що надають інформаційні послуги стосовно виробництва та реалізації продукції та послуг, такі як регіональні торговельно-промислові палати, логістичні центри, центри контрактизації та ін., здійснюють свою діяльність на комерційній основі, тому доступ до їхніх інформаційних баз є платним, має захищений рівень доступу і обмежене коло споживачів. Аналіз характеристики підприємств за наявністю інформаційної інфраструктури довів, що у тих регіонах, де підприємства мають більшу кількість комп'ютерів, більшу середню кількість працівників, що використовують персональні комп'ютери, приєднані до Інтернет мають і більший рейтинг за обсягом реалізованої продукції, робіт, послуг. Дійсно, завдяки доступу до інформаційної мережі Інтернет підприємства можуть здійснювати більш ефективно свою господарську діяльність. Таким чином, можна зазначити, що використання інформаційних технологій у різних напрямках міжрегіональної співпраці відбувається не рівномірно, тому що за багатьма напрямами відсутні або знаходяться на початковому рівні інфраструктурні складові. Зростання кількості інформаційних об'єктів та інформаційних ресурсів про регіони України та їх господарчу діяльність дозволять підвищити зростання валового регіонального продукту

(ВРП) та конкурентоспроможність регіонів на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Л і т е р а т у р а

1. Будкін В. С. Прикордонне співробітництво в системі адаптації економіки України до європейського господарського простору / В. С. Будкін // Проблеми співробітництва прикордонних територій України і Польщі. – Бюл. № 3. – Варшава–Київ. – 1993. – С.169–179.
2. Попова І.А. Наукова доповідь «Модернізація інформаційної інфраструктури задля активізації міжрегіонального співробітництва» [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.iepd.dn.ua/>
3. Стрелец И.А. Новая экономика и информационные технологии / И.А. Стрелец. – М.: Экзамен, 2009. – 254с.
4. Rosenstein-Rodan P. Notes on the Theory of the «Big Push [Text] / Economic Development for Latin America. – 1961. – Vol. 4. – P. 60–65.
5. Декларация принципов. Построение информационного общества – глобальная задача в новом тысячелетии [Электронный ресурс]. [ООН. ЮНЕСКО. Всемирная встреча на высшем уровне по вопросам информационного общества г. Женева. 2003г.] – [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.nbu.gov.ua/law/03declar.html
6. Конституція України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/constitution>
7. Товканець С. А. Інформаційне забезпечення міжнародного бізнесу в рамках транскордонного співробітництва / С. А. Товканець, Г. В. Товканець // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – № 10 (112). – С. 284–286.

R e f e r e n c e s

1. Budkin V.S. Cross-border cooperation in the adaptation system of Ukrainian economy to the European economic space. V.S. Budkin // Problems of cooperation between Ukraine and Poland border's territories. – № 3. – Warsaw–Kiev. – 1993. – P. 169-179.
2. Popova I.A. Scientific report "Modernization of the information infrastructure to enhance the interregional cooperation" [Electronic resource]. - Mode of access: <http://www.iepd.dn.ua/>

3. Streletz I.A. New economy and information technology / I. A. Streletz – М.: Ekzamen, 2009. – 254 p.
4. Rosenstein-Rodan P. Notes on the Theory of the «Big Push [Text] / Economic Development for Latin America. – 1961. – Vol. 4. – P. 60–65.
5. The Declaration of principles. Building of information society: a global challenge in the new millennium [Electronic resource]. [UN. UNESCO. World summit on information society Geneva. 2003.] – [Electronic resource]. - Mode of access : www.nbu.gov.ua/law/03declar.html
6. The Constitution of Ukraine [Electronic resource]. - Mode of access : <http://www.president.gov.ua/documents/constitution>
7. Tovkanets S.A. Information support of international business within a cross-border cooperation / S.A. Tovkanets, G.V. Tovkanets // Actual problems of economics. – 2010. – № 10 (112). – P. 284-286.

Серебряк К.И. Составляющие информационной инфраструктуры межрегиональное сотрудничество

В статье определены составляющие информационной инфраструктуры межрегионального сотрудничества. Охарактеризованы институты информационной инфраструктуры для межрегионального сотрудничества.

Ключевые слова: межрегиональное сотрудничество, составляющие, информационная инфраструктура

Seriebryak K.I. Components of information interregional cooperation infrastructure

The article defines the components of information interregional cooperation infrastructure. The institutes of information infrastructure for interregional cooperation are characterized.

Keywords: interregional cooperation, components, information infrastructure.

Серебряк К.И. - к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля (м. Северодонецьк) eseniyu.999@mail.ru

Рецензент: д.е.н., проф. **Заблодська І.В.**

Стаття подана 26.03.2016